

**Dubrovnik, Branitelja Dubrovnika 41, Tel./fax: 020/411-534, 020/411-533,
OIB 77404345702, ž-r: 2340009-1110212695**

**Izvešće o ostvarivanju Godišnjeg programa zaštite, održavanja,
očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih prirodnih vrijednosti na
području Dubrovačko-neretvanske županije za 2012.
i Financijskog plana za 2012.**

01. siječnja – 31. prosinca 2012.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
1.1. Osnovna djelatnost Javne ustanove	3
1.2. Unutarnji ustroj Javne ustanove.....	5
1.3. Upravno vijeće.....	5
2. IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU GODIŠNJEG PROGRAMA ZAŠTITE, ODRŽAVANJA, OČUVANJA, PROMICANJA I KORIŠTENJA ZAŠTIĆENIH PRIRODNIH VRIJEDNOSTI NA PODRUČJU DUBROVAČKO - NERETVANSKE ŽUPANIJE ZA 2012.	5
2.1. ZAŠTITA	6
2.1.1. Revizija zaštićenih područja.....	6
2.2. ODRŽAVANJE I OČUVANJE	6
2.2.1. Baze podataka.....	6
2.2.2. Izrada baze podataka geoinformacijskog sustava.....	6
2.2.3. Izrada, donošenje i provedba akata Ustanove i dokumenata zaštite prirode i okoliša	6
a) Opći akti Ustanove	7
b) Postupci izrade, donošenja i provedbe dokumenata zaštite prirode i okoliša te prostorno - planskih dokumenata	7
2.2.4. Provođenje mjera zaštite od požara.....	7
2.2.5. Park-šuma Velika i Mala Petka – hidrantska mreža	7
2.2.6. Špilja Šipun – uređenje i upravljanje	7
2.2.7. Špilja Nakovana – uređenje i upravljanje	8
2.2.8. Uređenje Jame u Predolcu u edukativno - turističke svrhe.....	8
2.2.9. Planiranje upravljanja Natura 2000 područjem – NATURA ManMON	8
2.2.10. Spomenik parkovne arhitekture – pojedinačnih stabala platane u Trstenome	8
2.2.11. Spomenik parkovne arhitekture – pojedinačnog stabla platane na Brsaljama	8
2.2.12. Istraživanje rijeke Ljute	8
2.2.13. Istraživanje riječne kornjače (<i>Mauremys rivulata</i>)	9
2.2.14. Gornji Majkovi – lokve: Značajke staništa riječne kornjače (<i>Mauremys rivulata</i>)	9
2.2.15. Prilagodba novim zahtjevima i suradnja sa znanstvenim institucijama	9

a) Sveučilište u Dubrovniku	10
b) Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce	10
c) MedPAN – mreža upravitelja morskim zaštićenim područjima na Sredozemlju	10
2.2.16. Terenski rad	10
2.2.17. Stručni nadzor	10
2.3. PROMICANJE	11
2.3.1. Informativne i interpretacijske ploče u zaštićenim područjima	11
2.3.2. Izrada informativnih ploča u području Nacionalne ekološke mreže	11
2.3.3. Izrada smeđe signalizacije pri ulazu u značajni krajobraz Rijeka Dubrovačka	11
2.3.2. Edukativni programi povodom obilježavanja značajnih datuma u zaštiti prirode.....	11
2.3.3. "Vodič kroz zaštićene prirodne vrijednosti Dubrovačko-neretvanske županije"	11
2.3.4. Vodič kroz špilje – „Špilje Dubrovačko-neretvanske županije” - crtanka.....	11
2.3.6. Prepoznavanje kulturnog krajobraza: „Gdje je zaboravljena ježeva kućica?”	11
2.3.7. Stručni i znanstveni radovi	11
2.3.8. Informiranje javnosti	11
2.4. KORIŠTENJE	11
2.5. DJELATNICI	12
2.6. IZVORI FINANCIRANJA PROJEKATA I PROGRAMA	13
2.7. FINACIJSKI PLAN ZA 2012. - OSTVARENJE.....	15

1. UVOD

1.1. Osnovna djelatnost Javne ustanove

Sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08 i 57/11) Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Dubrovačko-neretvanske županije (DNŽ) upravlja zaštićenim prirodnim vrijednostima navedenog područja.

Djelatnost Javne ustanove je zaštita, održavanje i promicanje zaštićenog područja u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, te nadzor nad provođenjem uvjeta i mjera zaštite prirode za područje kojim upravlja.

Na području Dubrovačko-neretvanske županije Javna ustanova upravlja s ukupno 38 zaštićenih vrijednosti i to u kategorijama: posebni rezervat (8), spomenik prirode (5), značajni krajobraz (8), park-šuma (7), spomenik parkovne arhitekture (9) te 1 prirodnom vrijednošću (zaštićeni mineral).

Popis zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Dubrovačko-neretvanske županije

Kategorije	Naziv	Površina (ha)	Godina zaštite
Posebni rezervat u moru	Malostonski zaljev	4821,4	1983.
Posebni rezervat- ihtiolološko-ornitološki	Jugoistočni dio delte rijeke Neretve	250	1970.
Posebni rezervat- ornitološki	Močvarno područje "Pod gredom" kod Metkovića	587	1974.
Posebni rezervat- ornitološki	Močvarno područje "Orepak" kod Metkovića	100	1974.
Posebni rezervat- ornitološki	Močvarno područje "Prud" kod Metkovića	250	1965.
Posebni rezervat- ornitološki	Otoci Mrkan, Bobara i Supetar	37,98	1975.
Posebni rezervat- šumski	Šuma Kočje na otoku Korčuli	4,62	1962.
Posebni rezervat- šumski	Čempresada „Pod Gospu“ kod Orebića	46	1964.
Spomenik prirode	Hrast crnika (<i>Quercus ilex L.</i>) na predjelu Klokolina Žrnovo	/	1952.
Spomenik prirode- geomorfološki	Špilja Šipun u Cavtatu	/	1963.
Spomenik prirode- geomorfološki	Vela spilja kod Vele Luke	/	1966.
Spomenik prirode- geomorfološki	Gromačka špilja	/	1986.
Spomenik prirode- geomorfološki	Močiljska špilja kod sela Pobrežja	/	1963.
Značajni krajobraz	Predjel Saplunara na otoku Mljetu	58,5	1965.
Značajni krajobraz	Uvala Prapratno na Pelješcu	108,3	1975.
Značajni krajobraz	Rijeka Dubrovačka	350,3	1964.

Izvešće o ostvarivanju Godišnjeg programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Dubrovačko-neretvanske županije za 2012. i Financijskog plana za 2012.

Značajni krajobraz	Otok Badija	97,2	1969.
Značajni krajobraz	Konavoski dvori	526,8	1975.
Značajni krajobraz	Predolac-Šibenica kod Metkovića	67	1968.
Značajni krajobraz	Uvala "Vučina" s obalnim pojasom na Pelješcu	146	1975.
Značajni krajobraz	Modro oko i jezero uz naselje Desne (Grad Ploče)	370	1974.
Park-šuma	Šuma alepskog bora (<i>Pinus halepensis mill.</i>) na poluotoku Osmoliš kraj Brsečina	10,8	1951.
Park-šuma	Šuma alepskog bora (<i>Pinus halepensis mill.</i>) u Gornjem čelu na otoku Koločep	15	1951.
Park-šuma	Šuma makija u Donjem čelu na otoku Koločep	5,03	1951.
Park-šuma	Šumski predjel na obalnom pojasu Trsteno-Brsečine	40	1965.
Park-šuma	Velika i Mala Petka	42,7	1987.
Park-šuma	Otočić Ošjak kod Vele luke na Korčuli	18,5	1954.
Park-šuma	Gradski park Hober u Korčuli	25	1969.
Spomenik parkovne arhitekture	Park Foretić u Korčuli	0,57	1949.
Spomenik parkovne arhitekture	Platana (<i>Platanus orientalis L.</i>) na Brsaljama u Dubrovniku	0,1	2007.
Spomenik parkovne arhitekture	Pojedinačno stablo čempresa (<i>Cupressus sempervirens var. pyramidalis Nym.</i>) u selu Čara na Korčuli	/	1948.
Spomenik parkovne arhitekture	Skupina stabala čempresa (<i>Cupressus sempervirens var. pyramidalis Nym.</i>) iznad Orebića	0,3	1960.
Spomenik parkovne arhitekture	Drvored od 10 čempresa (<i>Cupressus sempervirens var. pyramidalis Nym.</i>) iznad Orebića	0,1	1960.
Spomenik parkovne arhitekture	Drvored čempresa (<i>Cupressus sempervirens var. pyramidalis Nym.</i>) na Korčuli	1,6	1948.
Spomenik parkovne arhitekture	Platana (<i>Platanus orientalis L.</i>) u Trstenom 17	/	1951.
Spomenik parkovne arhitekture	Platana (<i>Platanus orientalis L.</i>) u Trstenom 18	/	1951.
Spomenik parkovne arhitekture	Čempres (<i>Cupressus sempervirens var. pyramidalis Nym.</i>) u Metkoviću	/	1965.
Mineral	Kamene kugle u Općini Pojezerje	/	2011.

Osim zaštićenim prirodnim vrijednostima, Javna ustanova upravlja i područjima Nacionalne ekološke mreže koja na području Dubrovačko-neretvanske županije obuhvaća 166 područja važnih za divlje svojte i staništa, četiri međunarodno važna područja za ptice te dva koridora

(koridor za morske kornjače i koridor za ptice). Sukladno Uredbi o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07) njezin sastavni dio čine i svi speleološki objekti.

1.2. Unutarnji ustroj Javne ustanove

U Ustanovi je zaposleno ukupno četvero djelatnika (ravnateljica, glavni nadzornik, savjetnik za pravna pitanja i stručni suradnik za promociju). Pored četvero zaposlenih djelatnika Ustanove koji se financiraju iz Proračuna Dubrovačko-neretvanske županije, troje djelatnikazaposlenih na određeno vrijeme financirano je iz iz projekta UNDP/COAST i Proračuna Dubrovačko-neretvanske županije.

U sklopu Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja 2012. i 2013. za radno mjesto nadzornik započelo se u travnju s osposobljavanjem jedne osobe u Dubrovniku u trajanju od 12 mjeseci.

1.3. Upravno vijeće

Upravno vijeće Javne ustanove broji ukupno 5 članova: predsjednik Nikša Trojanović i članovi: Ivo Lozina, Marko Potrebica, Suzana Čagalj i Antun Anđelić, koji je Rješenjem o izmjeni i dopuni Rješenja o imenovanju članova Upravnog vijeća Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Dubrovačko-neretvanske županije (Klasa: 612-07/04-01/13, Urbroj: 2117/1-04-12-29) od 28. kolovoza 2012. odlukom Županijske skupštine imenovan umjesto dotadašnjeg člana Sima Rašice.

Tijekom 2012. održano je sedam sjednica s posebnim osvrtom na aktivnosti Javne ustanove u vezi provođenja mjera zaštite od požara, usvajanja Izvješća o ostvarivanju Godišnjeg programa za 2011., usvajanja Godišnjeg programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja za 2013., financijskih planova za 2014. i 2015., mogućnosti osposobljavanja na radnom mjestu nadzornik sukladno Nacionalnom planu poticanja zapošljavanja kao i stručnom radu Ustanove.

2. IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU GODIŠNJEG PROGRAMA ZAŠTITE, ODRŽAVANJA, OČUVANJA, PROMICANJA I KORIŠTENJA ZAŠTIĆENIH PRIRODNIH VRIJEDNOSTI NA PODRUČJU DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE ZA 2012.

Program za 2012. izrađen je sukladno strateškim dokumentima, zakonskim aktima i pravilnicima Ustanove.

Tijekom 2012. značajno su se izmijenili prioriteti rada JU obzirom na novonastale zakonske obveze u vezi zaštite od požara. Stoga su i u Programu nastale izmjene u svrhu provedbe odgovarajućih propisanih mjera zaštite od požara. Izmjene se odnose na ukidanje provedbe pojedinih projekata i uvođenje novih kao što je projekt „Velika i Mala Petka – hidrantska mreža.“

Uz definirane programske aktivnosti Ustanove, bilo je nužno uvažiti potrebu kontinuirane prilagodbe novim zahtjevima u zaštiti prirode i suradnje s upravnim, stručnim i znanstvenim institucijama, nevladinim udrugama i zainteresiranim pojedincima na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini što omogućuje i uvjetuje dodatne programske aktivnosti.

Ciljevi Programa očuvanje i zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti prirodnih vrijednosti, poticanje interesa javnosti, povećanje razine svijesti i znanja o prirodnim vrijednostima područja, osiguranje protupožarne zaštite, realiziranje međunarodnih projekata i izrada pravilnika i planova upravljanja zaštićenim područjima, te unaprjeđenje dostupnosti prirodnih vrijednosti za posjetitelje, ostvareni su sukladno novonastalim financijskim i organizacijskim obvezama JU.

Program rada sastoji se od sljedećih cjelina:

- 2.1. Zaštita**
- 2.2. Održavanje i očuvanje**
- 2.3. Promicanje**
- 2.4. Korištenje**
- 2.5. Djelatnici**
- 2.6. Izvori financiranja projekata i programa**
- 2.7. Financijski plan za 2012. - ostvarenje**

2.1. ZAŠTITA

2.1.1. Revizija zaštićenih područja

Slijedom očitovanja Ministarstva zaštite i okoliša (Klasa: 612-07/12-16/170, Urbroj: 517-07-2-1-1-12-02) od 14. studenog 2012. za područje Predolac-Šibenica, stupanjem na snagu Zakona o zaštiti prirode (NN 54/76) ukida se tadašnja kategorija rezervata prirodnih predjela, odnosno park-šume. Naime, do tada utvrđeni rezervati prirodnih predjela smatraju se park-šumama, dok ostali rezervati prelaze u kategoriju značajnog krajolika. Budući je predmetno područje prethodno proglašeno rezervatom prirodnih predjela koji odgovara kategoriji značajnog krajobraza iz 1976. ista se vodi u Upisniku kao značajni krajobraz.

2.2. ODRŽAVANJE I OČUVANJE

2.2.1. Baze podataka

Tijekom 2012.god. prikupljeni su podaci, znanstveni i stručni radovi, dokumenti u vezi sa zaštitom prirode, prekograničnim utjecajima na zaštićene prirodne vrijednosti i Nacionalnu ekološku mrežu na prostoru DNŽ u svrhu izdavačke, knjižnične i informatičke djelatnosti, izrade stručnih podloga, odgovarajućih dokumenata, osmišljavanja i provođenja edukativnih programa i pripreme projekata, osiguravanja javnosti podataka o zaštiti prirode. Nadopunjene su sljedeće baze podataka i evidencije:

- evidencija stručnog i znanstvenog rada Ustanove
- evidencija terenskog rada i terenskih obilazaka Ustanove
- baza projekata i projektnih ideja iz područja zaštite prirode i okoliša u svrhu prijave projekata za korištenje pretpristupnih i ostalih EU fondova
- stručna knjižnica
- baza fotodokumentacije koja objedinjuje fotografije terenskog rada
- baza podataka novinskih napisa o radu Ustanove tijekom 2012.god.

2.2.2. Izrada baze podataka geoinformacijskog sustava (GIS)

Tijekom 2012. Ustanova je, u sklopu projekta ManMON prikupila određene podatke o predmetnom području (Sniježnici i Konavoskom polju) u svrhu lakše razmjene potrebnih informacija s nadležnim institucijama i upravnim odjelima. Osim toga, prikupljeni su i ostali podaci koji se tiču zaštite prirode kao i područja Nacionalne ekološke mreže.

2.2.3. Izrada, donošenje i provedba akata Ustanove i dokumenata zaštite prirode i okoliša

a) Opći akti Ustanove

U svrhu upravljanja i obavljanja stručnog rada sukladno Zakonu, Ustanova je tijekom 2012. pravovremeno definirala, izmjenjivala i dopunjavala te donosila odgovarajuće akte Ustanove.

b) Postupci izrade, donošenja i provedbe dokumenata zaštite prirode i okoliša te prostorno-planskih dokumenata

Sukladno zakonskim odredbama, JU se redovito očitovala tijekom izrade prostorno-planskih dokumenata. Jednako tako u iznimno osjetljivim područjima prikupljala su se i mišljenja odgovarajućih stručnjaka.

Sukladno zakonskim propisima, Javna ustanova je u suradnji s Državnim zavodom za zaštitu prirode (DZZP) uključena u postupak izrade uvjeta i mjera zaštite prirode za Program radova održavanja u području zaštite od štetnog djelovanja voda u 2012. godini.

2.2.4. Provođenje mjera zaštite od požara

Sukladno Zakonu o zaštiti od požara (NN 92/10) i Programu aktivnosti i posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2012. u svrhu zaštite i očuvanja prirodnih vrijednosti, Ustanova je tijekom 2011. izradila planove i dokumente u vezi osiguranja protupožarnih mjera (Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija i Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija) od tvrtke Protection d.o.o. za 7 zaštićenih područja razvrstanih u II B kategoriju ugroženosti od požara. Procjena i Plan izrađeni su za slijedeća područja: park-šume: Velika i Mala Petka, Makija na Donjem Čelu, Šuma alepskog bora na Gornjem Čelu, Predolac – Šibenica, Ošnjak, Hober te za posebni rezervat šumske vegetacije Čempresada pod Gospu.

Dokumenti su dostavljeni MUP-u, Policijskoj postaji u Dubrovniku, te su ishođena potrebna očitovanja. U travnju 2012. pristupilo se odgovarajućim mjerama zaštite od požara, odnosno prikupljanju Planova zaštite od požara gradova, općina i JVP.

Krajem lipnja 2012. Sukladno Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2012. u prostoijama Javne ustanove obavljen je redovno požarno preventivni pregled od strane nadležnog inspektora zaštite od požara i eksploziva – MUP – PU Dubrovačko-neretvanska. Temeljem Zapisnika inspektora od 26. lipnja 2012. ova Javna ustanova provodila je aktivnosti propisane naređenim mjerama koje čine sastavni dio Zapisnika u svrhu provedbe protupožarne zaštite:

1. osiguranje vatrogasnog dežurstva
2. ustrojavanje motrilačko-dojavne službe
3. izvođenje hidrantske mreže, odnosno dovođenje u uporabno stanje hidrantske mreže
4. osiguranje videonadzora
5. suradnja s vanjskim suradnikom za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara

2.2.5. Park-šuma Velika i Mala Petka – hidrantska mreža

U svrhu boljeg nadzora zaštićenog područja spomenute park šume kao i zaštite od požara, postavljena je ulazna rampe kao i video nadzor u zaštićeno područje.

S ciljem valorizacije ovog prostora i planiranja krajobraznog uređenja, kao i odgovarajućih rekreativnih i turističkih sadržaja, uvažavajući kriterije zaštite od požara izrađena je Studija valorizacije postojećeg stanja i Idejni projekt krajobraznog uređenja park šume Velika i Mala Petka, te Idejni projekt hidrantske mreže park šume Velika i Mala Petka.

Idejnim projektom hidrantske mreže park-šume Velika i Mala Petka obuhvaćena je izrada tehničkog rješenja izvedbe hidrantske mreže protupožarne zaštite područja. Ista je također bila javno prezentirana u prosincu 2012. Idejni projekt hidrantske mreže park šume Velika i Mala Petka izrađen je u svrhu ishođenja lokacijske dozvole za izgradnju hidrantske mreže.

2.2.6. Špilja Šipun – uređenje i upravljanje

Projekt "Nature for the future", s ciljem turističke valorizacije zaštićenih prirodnih područja, financiran s 1,35 milijuna kuna iz EU programa prekogranične suradnje Hrvatska – Crna Gora, nakon uspješno završene prve godine, započeo je u travnju s uređenjem zaštićene špilje Šipun u Cavtatu, kao drugom fazom projekta. Spomenuti radovi na špilji Šipun, odvijali su se

uvažavajući kriterije zakonskih dopuštenja nadležnog Ministarstva kulture kao i Ministarstva zaštite okoliša i prirode. Ukupan iznos projekta je 546.000,00 kn a nositelj DUNEA.

Tijekom 2012. Javna ustanova redovito je provodila nadzor nad uređenjem špilje kako bi se ispoštovala sve mjere navedene u dopustenjima nadležnog Ministarstva zaštite okoliša i prirode i Ministarstva kulture .

U sklopu projekta u 2012. godini izrađeni su promotivni materijali u obliku brošura kao i zajedničke karte područja obuhvaćenih prekograničnom suradnjom. U svrhu promocije, postavljena je informativna ploča ispred špilje s naglaskom na glavnim prirodnim obilježjima speleološkog objekta te osmišljena službena web stranica projekta.

U studenom 2012. djelatnici Javne ustanove sudjelovali su, u sklopu projekta, na studijskom putovanju u Crnu Goru, odnosno obilasku četiri nacionalna parka.

Također je JU sudjelovala u dijelu projekta "Nature for the future", koji se odnosi na promociju područja Baćinskih jezera.

2.2.7. Špilja Nakovana – uređenje i upravljanje

Udruga Uzorna Nakovana izradila je idejni projekt uređenja Spile Nakovane u svibnju 2009., a nakon ishoda Rješenja s uvjetima zaštite od Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu prirode izrađuje Glavni projekt za koji nadležno Ministarstvo daje svoju suglasnost. Javna ustanova u veljači 2010. u suradnji s Udrugom započinje s prijavom projekta Uređenja Spile Nakovane u sklopu Projekta reintegracije u EU Natura 2000 Ministarstva kulture za koji je odobren u lipnju 2011.

Djelatnici JU obavili su terenski rad u svibnju 2011.god. Osim toga, u listopadu 2011.god. obavljen je terenski obilazak špilje, u suradnji s predstavnicima Ministarstva kulture i Svjetske banke, Javne ustanove i Udruge Uzorna Nakovana.

Budući je Spila Nakovana zaštićena kao nepokretno kulturno dobro, Javna ustanova zatražila je i ishodila odobrenje za uređenje Spile Nakovana od Ministarstva kulture, Konzervatorskog odjela u Dubrovniku.

Radovi na uređenju špilje trebali su započeti tijekom ljeta 2012. Međutim, slijedom zaključka projektnog tima, projekt uređenja špilje je odbačen uslijed objašnjenja kako ista ne ulazi u prijedlog ekološke mreže Natura 2000, odnosno mreže europskih važnih područja očuvanja biološke raznolikosti.

2.2.8. Uređenje jame u Predolcu u edukativno - turističke svrhe

Djelatnici Javne ustanove sudjelovali su na sastanku u vezi uređenja predmetne jame u edukativno – turističke svrhe. U suradnji s Javnom ustanovom, te sukladno smjernicama od strane Ministarstva zaštite okoliša i prirode, u interesu je adaptirati dvije prostorije u kojima bi bile izložene zanimljivosti jame kao i zaštićenih područja u Neretvi.

Povodom Svjetskog dana voda 22. ožujka 2012. Ustanova je sudjelovala na prezentaciji brošure "Jama u Predolcu – Susret svjetova".

2.2.9. Planiranje upravljanja Natura 2000 područjem – NATURA ManMON

U okviru projekta „Planiranje upravljanja Natura 2000 područjem“ – NATURA ManMON na prostoru Dubrovačko-neretvanske županije odabrano je predloženo područje Natura 2000 Sniježnica i Konavosko polje. Projekt je započeo u listopadu 2011.god. Nositelj je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, a cilj je izrada osnove za plan upravljanja predmetnim područjima Natura 2000. Predviđeno trajanje projekta je 18 mjeseci.

Tijekom 2012. održane su tri radionice s dionicima u Konavlima prilikom kojih se analiziralo područje Sniježnice i Konavoskog polja te su se prikupljali podatci za izradu smjernica upravljanja.

Djelatnici Javne ustanove sudjelovali su na radionici "Monitoring Natura 2000 – herpetofauna" u sklopu projekta ManMON u Zagrebu.

2.2.10. Spomenik parkovne arhitekture – pojedinačnih stabala platane u Trstenome

Sukladno Pravilniku o unutarnjem redu (Klasa: 612-07/07-01/23, Urbroj: 2117/1-17-08-33) zamijenjena je tabla upozorenja budući je prethodno bila devastirana. Osim toga, pristupilo se i popravljanju zaštitne ograde oko platane.

2.2.11. Spomenik parkovne arhitekture – pojedinačnog stabla platane na Brsaljama

Sukladno Pravilniku o unutarnjem redu (Klasa: 612-07/09-01/47, Urbroj: 2117/1-17-10-04) spomenika parkovne arhitekture – pojedinačnog stabla platane na Brsaljama, poduzele su se potrebne mjere tijekom postupaka ishodačenja dopuštenja za zahvate na ovom objektu kao što je uređenje zelene površine ispod platane.

2.2.12. Istraživanje rijeke Ljute

Sukladno sporazumu sa Sveučilištem u Dubrovniku uspostavljena je suradnja sa svrhom istraživanja i upravljanja značajnim krajobrazom Konavoski dvori s osobitim naglaskom na vodotok rijeke Ljute čiji je cilj istraživanje bioloških i kemijskih parametara vode rijeke Ljute.

Tijekom 2012. obavljena su mjesečna uzrokovanja rijeke Ljute na prethodno odabrana četiri lokaliteta gornjeg, srednjeg i donjeg toka Ljute kao i pritoka Konavočice, te su obrađivani uzorci.

2.2.13. Istraživanje riječne kornjače (*Mauremys rivulata*)

Cilj projekta je istraživanje riječne kornjače u svrhu određivanja veličine i gustoće populacije, uzroka ugroženosti, metoda za dugotrajnu zaštitu kao i edukacije stanovništva. Istraživanje se obavljalo na području Stonskog i Konavoskog polja budući su to dva od ukupno tri lokaliteta na kojima obitava ova vrsta u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, odnosno Hrvatskoj.

Monitoring riječne kornjače obavljalo se tijekom srpnja, kolovoza i listopada u suradnju s HYL-om (Hrvatskim herpetološkim društvom) čiji su predstavnici posjetili staništa riječne kornjače na na vedenim područjima.

Spomenuti projekt istraživanja riječne kornjače prijavljen je za sufinanciranje Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, te je isti odobren u srpnju 2012.

2.2.14. „GORNJI MAJKOVI – LOKVE: ZNAČAJKE STANIŠTA RIJEČNE KORNJAČE *Mauremys rivulata*“

Sukladno Sporazumu o istraživanju na području Nacionalne ekološke mreže: Gornji Majkovi – Lokve između Javne ustanove i Sveučilišta u Dubrovniku, projekt „GORNJI MAJKOVI – LOKVE: ZNAČAJKE STANIŠTA RIJEČNE KORNJAČE *Mauremys rivulata*“ ima za cilj istraživanje spomenutog područja i određivanje smjernica očuvanja lokvi i njihove bioraznolikosti.

2.2.15. Prilagodba novim zahtjevima i suradnja sa znanstvenim institucijama

Obzirom na definirane prioritete Javne ustanove kao i zakonske obveze, dio planiranih programa nije realiziran već su planirana sredstva prenamijenjena za prioritetne aktivnosti zaštite od požara. Također, prilagođavajući se novim zahtjevima u zaštiti prirode, Javna ustanova intezivirala je suradnju sa znanstvenim institucijama, nevladinim udrugama i zainteresiranim pojedincima na lokalnoj, regionalnoj te međunarodnoj razini.

a) Sveučilište u Dubrovniku

Temeljem potpisanog Sporazuma o suradnji krajem 2011. Javna ustanova i Sveučilište u Dubrovniku nastavili su suradnji na provedbi projekata i pripremi budućih.

b) Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce

Temeljem potpisanog Sporazuma o suradnji između Udruge Sunce i Javne ustanove, u sklopu projekta „Poslovna suradnja i unapređenje vještina u razvoju pustolovnog turizma“ tijekom 2012. Ustanova je nastavila surađivati u planiranim aktivnostima projekta.

Projekt čiji su nositelji Hrvatska gorska služba spašavanja (HGSS) i Udruga Sunce, u sklopu IPA programa prekogranične suradnje Hrvatske i Crne Gore, ima za cilj kroz nadogradnju i usavršavanje vještina te uspostavu poslovne suradnje, doprinjeti razvoju pustolovnog turizma. Projekt je službeno započeo u veljači 2011.god. a okončan je u srpnju 2012.god.

Rezultati projekta su uređenje, čišćenje i markiranje pješačkih staza planine Sniježnice koja se nalazi u obuhvatu Nacionalne ekološke mreže, te postavljanje informativnih/interpretacijskih ploča na području Sniježnice, Veljeg doła, Konavoskih dvora i Predolca – Šibenice.

c) MedPAN – mreža upravitelja morskim zaštićenim područjima na Sredozemlju

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Dubrovačko-neretvanske županije 2011. godine postala je članicom MedPAN organizacije (Mediterranean Protected Areas Network) - mrežom upravitelja morskim zaštićenim područjima na Sredozemlju u svrhu jačanja učinkovitosti upravljanja.

U svrhu jačanja institucionalnog kapaciteta Ustanove, jedan djelatnik Ustanove sudjelovao je na godišnjoj konferenciji i radionici međunarodnog značaja.

2.2.16. Terenski rad

U svrhu evidentiranja stanja na terenu, provedbe i planiranja projekata zaštite i na poziv zainteresiranih dionika, djelatnici ustanove obavili su cca sedamdesetak terenskih obilazaka zaštićenih područja i područja Nacionalne ekološke mreže. Za svaki od terenskih obilazaka izrađeno je izvješće u sklopu postojeće evidencije terenskog rada i terenskih obilazaka. Sastavni dio svakog terenskog rada i obilaska čini detaljna fotodokumentacija.

2.2.17. Stručni nadzor

Nadzor nad zaštićenim područjima obavljao se redovitim periodičnim obilascima, na pozive građana ili institucija kao i u sklopu ostalih aktivnosti Javne ustanove.

Sukladno zakonskim obvezama, u svrhu neposrednog nadzora u zaštićenim područjima četvero djelatnika pristupilo je polaganju Stručnog ispita za nadzornika i steklo pravo postupanja sukladno zakonskim propisima kao nadzornik. Slijedom navedenog, polaganje ispita u Ministarstvu zaštite okoliša i prirode bilo je omogućeno jednom djelatniku i troje polaznika Ustanove.

U ovom razdoblju djelatnici JU obavljali su terenski rad u svrhu evidentiranja stanja na terenu i nadzora u pojedinim zaštićenim područjima, te po potrebi izvijestili nadležnu inspekciju zaštite prirode. Prisutnost na zaštićenim područjima je učestalija te je intenzivirana suradnja s dionicima kako na zaštićenim tako i na područjima Nacionalne ekološke mreže.

U okviru programa Hrvatskog zavoda za zapošljavanje jedna osoba započela je s osposobljavanjem u Nadzornoj službi ustanove.

2.3. PROMICANJE

Ustanova je provodila i razvijala programe i projekte koji su obuhvaćali različite teme zaštite prirode s posebnim naglaskom na aktivni pristup očuvanju prirode i okoliša uključivanjem šire

zajednice. Primarni cilj upravo je razvijanje obrazovnih programa namijenjenih različitim ciljnim skupinama kao i unaprjeđenje dostupnosti prirodnih vrijednosti posjetiteljima.

2.3.1. Informativne i interpretacijske ploče u zaštićenim područjima

Sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08, 57/11) i Zakonu o zaštiti od požara (NN 92/10) Javna ustanova izradila je informativne ploče za pojedina zaštićena područja – 5 park-šuma i 1 posebni rezervat šumske vegetacije (park-šume: Gradski park Hober u Korčuli, Velika i Mala Petka, Makija na Donjem Čelu, Šuma alepskog bora na Gornjem Čelu, Ošjak i posebni rezervat šumske vegetacije Čempresada pod Gospu).

Na informativnim pločama navedeni su podaci o zaštićenom području te znakovi – pravila ponašanja, posebno u svrhu zaštite od požara.

Nakon poduzetih predradnji ishođenja potrebnih dozvola i suglasnosti, pristupilo se grafičkom oblikovanju informativnih ploča nakon čega su postavljene na prethodno odobrenim lokalitetima u suradnji s Hrvatskim šumama i lokalnom zajednicom.

2.3.2. Izrada informativnih ploča u području Nacionalne ekološke mreže

Sukladno prethodnom dogovoru Državnog zavoda za zaštitu prirode i Javne ustanove a sve u svrhu postavljanja informativne ploče na području Nacionalne ekološke mreže – obuhvat Dubrovačko-neretvanske županije, odabrano je područje značajnog krajobraza Saplunara na Mljetu. Informativna ploča će se postaviti tijekom 2013.

2.3.3. Izrada smeđe signalizacije pri ulazu u Značajni krajobraz Rijeka Dubrovačka

Nakon sastanka sredinom lipnja 2012. kojem su prisustvovali predstavnici Dubrovačko-neretvanske županije, TZ Grada Dubrovnika, Javne ustanove i DVD Rijeka Dubrovačka, dogovoreni su izvori financiranja pet tabli kao i izrada potrebnog elaborata pri postavljanju istih. Krajem lipnja TZ Grada Dubrovnika pokrenula je postupak izdavanja suglasnosti za postavljanje spomenutih ploča nadležnom Upravnom odjelu Dubrovačko-neretvanske županije te su se iste postavile sredinom rujna na 5 odabranih lokacija: Mirinovo, Sustjepan, Vrbica, Nuncijata i Brgat.

2.3.4. Edukativni programi povodom obilježavanja značajnih datuma u zaštiti prirode

Sukladno Zakonu o zaštiti prirode, Javna ustanova sudjelovala je na Europskom prebrojavanju ptica močvarica 14. siječnja 2012. koje se održalo na području delte Neretve.

2.3.5. Vodič kroz zaštićene prirodne vrijednosti na području Dubrovačko-neretvanske županije

Cilj projekta je izrada publikacije – vodiča, kojim bi se opisale osnovne prirodne značajke Dubrovačko-neretvanske županije, zaštićene prirodne vrijednosti koje obuhvaćaju zaštićena područja, zaštićene vrste i ekološku mrežu te osnovne značajke zakonodavnog sustava zaštite prirode u Republici Hrvatskoj. Ovim vodičem opisala bi se sva zaštićena područja Dubrovačko-neretvanske županije bez obzira na upravljanje (Javna ustanova, Nacionalni park Mljet, Park prirode Lastovosko otočje, Posebni rezervat šumske vegetacije Lokrum i Arboretum Trsteno).

Tijekom 2012. prikupljeni su podaci, dio fotografija te je uspostavljena suradnja s DZZP-om nakon održanog sastanka na kojem su dogovorene smjernice za realizaciju projekta.

2.3.6. Vodič kroz špilje – „Špilje Dubrovačko-neretvanske županije“ – crtanka

Cilj publikacije „Špilje Dubrovačko-neretvanske županije“ je prezentiranje bogatstva krških pojava i speleoloških objekata Dubrovačko-neretvanske županije. Kriterij odabira speleoloških objekata koji će se prezentirati ovom publikacijom su zakonom zaštićena područja te područja ekološke mreže koja se namjeravaju otvoriti za posjetitelje. To su: Močiljska i Gromačka špilja u Dubrovniku, Špilja Šipun u Cavtatu, Vela Spila na Korčuli, Spila Nakovana na Pelješcu, Jama u Predolcu, Đurovića špilja u Konavlima i Vilina špilja u Dubrovniku. Publikacija je namijenjena

različitim dobnim skupinama djece te bi poslužila kao obrazovni materijal za redovite radionice ustanove, ali i kao vodič kroz špilje za najmlađe.

Projekt je odobren od strane Hrvatske elektroprivrede d.d. (HEP-a) u iznosu od 15.000,00 kuna u sklopu dodjele donacija za 2011.god. „Svjetlo na zajedničkom putu.“ Osim sredstava HEP-a, projektna dokumentacija dostavljena je i Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost temeljem čega je Fond odobrio dodatnih 5.000,00 kuna.

Tijekom 2012. pripremljen je materijal za koji se planira tisak iduće godine kako bi bio distribuiran dalje odgovarajućim institucijama.

2.3.7. Prepoznavanje kulturnog krajobraza: „Gdje je zaboravljena ježeva kućica?“

Edukativni interdisciplinarni program s ciljem zaštite i očuvanja kulturnog krajobraza kroz principe prostornog planiranja kao i okvira i poticaja za aktivnu zaštitu biološke i krajobrazne raznolikosti čiji je nositelj DNŽ završen je u ožujku 2012. u Stonu.

JU je sudjelovala u provedbi projekta tijekom 2011 i 2012. Kao rezultat projekta izrađena je učionica na otvorenom kao i idejna rješenja urbane opreme info parkova, koja bi predstavljala mjesta informacije o kulturnim i prirodnim vrijednostima Općine Ston.

2.3.8. Stručni i znanstveni radovi

Dio stručnog i istraživačkog rada Javne ustanove objavljen je na znanstvenom skupu, a troškovi objave financirani su u okviru projekta COAST.

2.3.9. Informiranje javnosti

U skladu s novim trendovima, ustanova je redizajnirala svoje službene web stranice i na taj način ih je tijekom 2012. redovito ažurirala kako bi se najnovije vijesti odmah objavile na lokalnim portalima ali i šire. Naime, Ustanova je redovito objavljivala novosti slijedom odobrenja projekata (nacionalnih i međunarodnih), edukacija na kojima su sudjelovali djelatnici iste kao i ostalim događajima vezanim za zaštitu prirode.

Tekstualni dio popraćen je i odgovarajućim slikama bilo terenskog obilaska ili radionice. U svrhu praćenja objave novinskih članaka, uspostavljena je baza podataka čiji su sastavni dio objavljeni članci koji promoviraju Javnu ustanovu te se bave pitanjima zaštite prirode.

2.4. KORIŠTENJE

Izrađena je Odluka o radnjama, aktivnostima i ograničenjima u park-šumama i posebnom rezervatu: Velika i Mala Petka, Gradski park Hober u Korčuli, Makija na Donjem Čelu, Šuma alepskog bora na Gornjem Čelu, Ošjak, Čempresada pod Gospu u svrhu definiranja korištenja ovoga prostora od strane zainteresiranih fizičkih i pravnih osoba.

2.5. DJELATNICI

U svrhu ostvarivanja stručnog rada i razvoja djelatnosti Ustanove, djelatnici i polaznici programa u sklopu Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja sudjelovali su u radu više stručnih skupova, radionica i seminara te studijskih putovanja najvećim dijelom financiranih iz vanjskih izvora. Odgovarajući edukativni programi bili su najčešće organizirani od strane stručnih i nadležnih institucija zaštite prirode: Radionica turističkih itinerara u sklopu projekta „Poslovna suradnja i unapređenje vještina u razvoju pustolovnog turizma“, seminar „Stanje ribarstva u Jadranu: problemi, prepreke, rješenja i put prema održivosti u organizaciji“ Udruge Sunce u Splitu, radionica UNDP-GEF u okviru projekta „Zaštita i održivo korištenje krških vodonosnih sustava“ (DIKTAS), studijsko putovanje u sklopu projekta NATURA ManMON, sudjelovanje na konferenciji MarCoastEcos 2012., 3. Radionica – nastavak edukacije nadzorne službe za rad u ekološkoj mreži u sklopu projekta UNDP/COAST, Drugom međunarodnom simpoziju anhidralni ekosustavi, Skupu stručnih službi, prezentaciji projekta integracije u EU Natura 2000 (NIP), radionica Monitoring Natura 2000 – herpetofauna u sklopu projekta ManMON, edukacija

"Jačanje ljudskih potencijala na JLRS razini za učinkovitu pripremu i korištenje fondova Europske unije" u organizaciji Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU, 4. seminar ramsarskih područja u Francuskoj u NP Brenne u sklopu poziva Francuskog veleposlanstva, studijsko putovanje u Crnu Goru u sklopu projekta "Nature for the future" i radionici "Planiranje upravljanja" u sklopu projekta NIP.

2.6. IZVORI FINANCIRANJA PROJEKATA I PROGRAMA

Programi financirani iz Proračuna Dubrovačko-neretvanske županije:

Projekt zaštite od požara.....	158.710,37 kn
Projekt zaštite od požara – zaštićeni objekti.....	128.583,10 kn
Značajni krajobraz Konavoski dvori (istraživanje rijeke Ljute).....	1.810,33 kn
Istraživanje riječne kornjače.....	14.500,00 kn
Gornji Majkovi – lokve.....	12.439,21 kn
Gdje je zaboravljena ježeva kućica?.....	19.926,00 kn
Špilja Šipun.....	15.323,11 kn

Ukupno.....351.292,12 kn

Na temelju projekata i programa prijavljenih za sufinanciranje u 2009. – 2011. odobreni su sljedeći izvori financiranja tijekom 2012:

Projekt COAST (rad stručnog suradnika, oprema, edukacije).....	145.447,00 kn
Program Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (1 osoba u nadzornoj službi).....	6.515,04 kn
Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (Istraživanje riječne kornjače).....	19.320,00 kn

Ukupno.....171.282,04 kn

Projekti ulaganja u zaštićena područja Dubrovačko-neretvanske županije kojima je JU bila suradnik:

Projekt uređenja špilje Šipun – IPA program prekogranične suradnje cca.....	540.000,00 kn
Projekt „Poslovna suradnja i unapređenje vještina u razvoju pustolovnog turizma“ u sklopu IPA prekograničnog programa (HGSS i Udruga Sunce), procijenjena vrijednost odrađenih edukacija cca.....	30.000,00 kn
Jačanje kapaciteta županijskih javnih ustanova u svrhu izrade planova upravljanja i jačanje inspekcije zaštite prirode za područja NATURA 2000 management and monitoring – NATURA MANMON (Sniježnica i Konavosko polje), procijenjena vrijednost projekta.....	1.500.000,00 kn

Ukupno.....cca 2.070.000,00 kn

Tijekom 2012.god. prijavljeni su projekti za sufinanciranje iz EU fondova a rezultati se očekuju tijekom 2013:

Heritage – Driver of development – projekt prijavljen u suradnji sa Zavodom za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije i Općinom Tivat s ciljem međusobne suradnje institucija zaduženih za zaštitu nacionalnog i kulturnog naslijeđa kroz zajedničke programe, edukaciju i podizanje svijesti. Isti obuhvaća prostor zaštićenog značajnog krajobraza Rijeka Dubrovačka te je prijavljen u sklopu CBC prekograničnog programa Hrvatska – Crna Gora ukupne vrijednosti 554.983,26 eura s obe strane, odnosno 261.038,21 eura s hrvatske strane.

Javna ustanova je partner u projektu.

Cave story – projekt prijavljen u suradnji s DUNEA-om i Nacionalnim povijesnim muzejom Crna Gora s ciljem kreiranja prekograničnog turističkog proizvoda koji se temelji na povijesnim i prirodnim karakteristikama. Projekt predviđa uređenje pješačkih staza, potrebnu nabavku speleološke opreme za vodiče i posjetitelje kao i promotivne materijale za špilju Šipun.

Izvešće o ostvarivanju Godišnjeg programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Dubrovačko-neretvanske županije za 2012. i Financijskog plana za 2012.

Ukupna vrijednost projekta s obe strane iznosi 393.501,91 eura, odnosno 186.446,48 eura s hrvatske strane te je prijavljen u sklopu CBC prekograničnog programa Hrvatska – Crna Gora. Javna ustanova je nositelj projekta.

4M projekt – projekt prijavljen u suradnji s Udrugom Sunce iz Splita i Nevladinom udrugom Zeleni dom iz Crne Gore s ciljem monitoringa, odnosno poboljšanja upravljanja i smanjivanja štetnih utjecaja na morska staništa i vrsta od europskog značenja u akvatoriju pograničnog područja. Predmetno područje obuhvaća morski dio od Cavtata do Prevlake a ukupna vrijednost projekta iznosi 330.968,90 eura, odnosno 187.965,40 eura s hrvatske strane te je prijavljen u sklopu CBC prekograničnog programa Hrvatska – Crna Gora.

Javna ustanova je partner u projektu.

2.7. FINANCIJSKI PLAN ZA 2012. - OSTVARENJE

Zakonski propisana financijska izvješća za pojedina razdoblja tijekom 2012. pravovremeno su dostavljena nadležnim institucijama - FINA, Državni ured za reviziju, DNŽ - Upravni odjel za financije.

Javna ustanova za zaštićene prirodne vrijednosti			Javna ustanova za zaštićene prirodne vrijednosti		
kto	Prihodi 2012.	1.663.019	kto	Rashodi poslovanja i oprema za provođenje programa	1.304.351
632	Pomoć od međunarodnih institucija (UNDP, ManMON)	148.215	31	Rashodi za zaposlene	992.328
634	Pomoći od ostalih subjekata unutar općeg proračuna (HZZ)	6.515	311	Plaće (bruto)	838.609
641	Kamate po viđenju	417	312	Ostali rashodi za zaposlene	17.660
661	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	9.000	313	Doprinosi na plaće	136.059
663	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna (FZOEU)	24.320	32	Materijalni rashodi	302.411
671	Prihodi iz Proračuna DNŽ za financiranje redovne djelatnosti	1.466.677	321	Naknade troškova zaposlenima	81.259
683	Ostali prihodi	7.875	322	Rashodi za materijal i energiju	24.039
			323	Rashodi za usluge	71.964
			329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	125.149
			34	Financijski rashodi	4.019
			343	Ostali financijski rashodi	4.019
			42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	5.593
			422	Postrojenja i oprema	5.593
				Programi i projekti Javne ustanove	377.399
			32	Materijalni rashodi	377.399
			322	Rashodi za materijal i energiju	18.611
			323	Rashodi za usluge	358.788
	UKUPNO PRIHODI	1.663.019		UKUPNO RASHODI	1.681.750

Manjak prihoda i primitaka u 2012. iznosi 18.731,00 kn.

Klasa: 612-07/11-01/217
 Urbroj: 2117/1-17-13-01
 Dubrovnik, 22. veljače 2013.

Predsjednik Upravnog vijeća
 Nikša Trojanović

